

Opvattingen van het college of burgemeester ex. artikel 33 Reglement van Orde. De griffie zorgt voor verspreiding. Beantwoording volgt zo snel mogelijk en in ieder geval binnen 4 weken.

Naam en fractie: A. Mastenbroek, CDA
Datum indiening: 2-12-2021
Datum antwoord: 11 januari 2022
Onderwerp: Aanbesteding hulpmiddelen WMO Regio G&V

Inleiding

Onlangs is door de regio Gooi- en Vechtstreek de aanbesteding gestart voor Hulpmiddelen WMO.

Ons is gebleken dat in deze aanbesteding geen financiële ondergrens is aangegeven. Voor zo ver het CDA weet is er de laatste 2 jaar geen enkele gemeente meer geweest die een dergelijke ondergrens niet in het aanbestedingsdocument heeft opgenomen. De reden hiervan is immers dat het verleden heeft aangetoond dat het niet opnemen van een ondergrens juist zorgt voor een kwaliteitsdaling dan wel leveranciers die onder kostprijs leveren.

In het collegevoorstel (zaaknummer: 1073743) over deze aanbesteding van de Gemeente Hilversum is onderstaande te lezen: (bijgevoegd)

In het programma van eisen is veel aandacht voor de kwaliteit van de producten, levertijden, persoonsgerichte ondersteuning, evaluatie en monitoring. De leveranciers worden geacht aan alle kwaliteitsstandaarden te voldoen. De gunning wordt daarom vooral bepaald door de prijs. De leverancier met de scherpste prijs krijgt ook het grootste aandeel in de omzet.

Het gunnen van de aanbesteding aan degene met de scherpste prijs heeft de afgelopen periode tot gevolg gehad dat een aantal leveranciers dit niet hebben overleefd. Hulpmiddelencentrum is hiervan het meest recente voorbeeld en was tevens leverancier voor G&V. Dit contract is overgenomen door Kersten Hulpmiddelen omdat zij de failliete boedel van de curator hebben overgenomen. Zij zijn op dit moment dan ook 1 van de 3 huidige leveranciers.

Wij kunnen ons voorstellen dat gerenommeerde leveranciers hierdoor wellicht niet op deze aanbesteding zullen inschrijven.

Vraag 1

Waarom is in de aanbestedingsdocument geen financiële ondergrens opgenomen?

Antwoord

In de aanloop naar de aanbesteding is er meermaals met zowel de huidige als potentiële marktpartijen gesproken. Het betreft een geconsolideerde markt die zich zeer bewust is van haar maatschappelijke verantwoordelijkheden. Partijen zijn aan te merken als strategische partners van gemeenten, en hebben de gezamenlijk de opgave voor het ondersteunen van inwoners hoog in het vaandel. Het betreft, in tegenstelling tot andere delen van het sociaal domein, geen vechtmakrt die primair beheerst wordt door winstoptimalisatie. Het is bovendien gezien de ontwikkelingen binnen transport, schaarste aan grondstoffen etc. zeer ingewikkeld om een ondergrens vast te stellen. Bovendien is specifiek met potentiële marktpartijen over dit onderwerp gesproken en daardoor hebben wij groot vertrouwen dat er geen hulpmiddelen en aanverwante diensten worden aangeboden onder een reëel tarief. Bovendien zou het instellen van de ondergrens kunnen leiden tot het ter discussie stellen van wat een reëel tarief zou zijn vanwege de bovengenoemde ontwikkelingen. Sterker nog, het instellen van een ondergrens zou er eerder toe leiden dat potentiële marktpartijen rondom deze ondergrens een inschrijving doen, in plaats van een objectieve calculatie.

Vraag 2

Is het college het met het CDA eens dat het niet opnemen van een financiële ondergrens bij deze aanbesteding kan leiden tot kwaliteitsdaling van deze WMO dienstverlening? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee, het college is van mening dat de kwaliteitsvereisten -die in samenspraak met marktpartijen en derden zijn opgesteld (zie antwoord 1)- zorgvuldig zijn opgenomen en dat die ondergrens meer dan geborgd is in de aanbestedingsdocumentatie. Bovendien is het gebleken dat het opnemen van de ondergrens, die in de vorige aanbesteding wel aanwezig was, de gemeenten niet hebben kunnen behoeden voor ondermaats presteren door leveranciers. Het is dan ook naar de mening van het college verstandig dat er juist geen focus ligt op het beoordelen van subjectieve elementen die doorgaans in beoordelingsmethodieken aanwezig zijn.

Vraag 3

Is het college het met het CDA eens dat met name voor de kwetsbare doelgroep waarvoor deze aanbesteding in de markt gezet wordt juist de kwaliteit leidend zou moeten zijn bij de gunning en niet de prijs? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De vraagstelling suggereert dat een aanbesteding conform het wettelijk gunningscriterium "laagste prijs" altijd leidt tot een zogenaamde "race to the bottom". Echter in deze aanbesteding is, voorafgaand aan het bestek, over de kwaliteit goed met de partijen overlegd waardoor deze zorgvuldig is geborgd. Daarmee is uw aanneme meer dan achterhaald. We willen juist voorkomen dat er wordt gegund op kwaliteit die bestaat uit aan papier toevertrouwde beloften, garanties etc. die in de werkelijkheid niet realistisch en/of realiseerbaar zijn. Bovendien willen we voorkomen dat beoordeling op subjectieve gronden gebeurt.

Dit laatste aspect is ook uitvoering met de partijen besproken. Zij hebben de mogelijkheid gekregen om een objectief kader voor de beoordeling van mogelijk subjectieve kwaliteitsbeschrijvingen aan te leveren maar hebben daar geen gebruik van gemaakt. Bovendien is het zo dat de leveranciers de keuze hebben om al dan niet in te schrijven bij gemeenten, in tegenstelling tot voorgaande periodes waarbij het verwerven van opdrachten een veel groter belang had. Kort gezegd, leveranciers hebben de gemeenten waar zij willen leveren voor het uitzoeken i.p.v. andersom.

Ons inziens wordt de kwetsbare doelgroep juist beschermd door in te steken dat alle leveranciers moeten voldoen aan hoogwaardige kwaliteitseisen, waarbij de prijs op de tweede plaats komt.

Vraag 4

Is het college het met het CDA eens dat door het niet stellen van een financiële ondergrens er een aannemelijke kans is dat alleen leveranciers zullen deelnemen aan de aanbesteding die onderaan het marktaanbod opereren en uiteindelijk niet die kwaliteit kunnen leveren die van hen geëist wordt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee, er kan wel gesteld worden dat alle partijen, die zich momenteel op deze markt begeven en het gevraagde aanbod kunnen leveren, geen van allen vallen onder de kwalificatie die u aan deze leveranciers toedicht. Bovendien dienen zij te voldoen aan strenge wettelijke eisen met betrekking tot de kwaliteit van de geleverde hulpmiddelen. Een voorbeeld hiervan is MDR (wetgeving medische hulpmiddelen) waar strenge criteria aan verbonden zijn.

Vraag 5

Welke waarborgen/toetsing worden in de beoordeling gesteld die "het kaf van het koren scheiden" en waardoor niet alleen vanwege de scherpste prijs de gunning wordt bepaald, maar zeker ook de te leveren kwaliteit?

Antwoord

Hulpmiddelenleveranciers dienen te voldoen aan nationale en wettelijke vereisten om in aanmerking te komen om een aanbod te mogen doen. Bovendien gaat de verantwoordelijkheid over het borgen van de kwaliteit van de te leveren hulpmiddelen verder. Immers, bij ondeugdelijke kwaliteit is er een verregaande aansprakelijkheid bij de aanbieder. U vraagt echter naar de borging binnen de beoordeling om "het kaf van het koren te scheiden". Hiermee geeft u een kwalificatie aan de huidige marktpartijen die wij als college echter niet delen.

Vraag 6

Is het nog mogelijk om in dit aanbestedingstraject alsnog een financiële ondergrens in het aanbestedingsdocument op te nemen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee, op dit moment niet zonder de procedure wezenlijk aan te passen. Een aanpassing heeft consequenties die gezien de bovenstaande beantwoording, niet opwegen tegen een gat dat dan ontstaat in de continuïteitsborging richting onze inwoners. Los van het feit dat het geen recht doet aan de gesuggereerde kwalificatie van deze marktpartijen, is het tevens zo dat de uiteindelijke keuze door de inwoner wordt gemaakt binnen de keuzevrijheid die hij/zij heeft binnen de opgezette systematiek zodat ook subjectief beleefde kwaliteit daadwerkelijk gewaardeerd kan worden.